Необикновената министърка

Новини | Свят | на 26.09.2025 05:00 | от Вера Краузе

Защо говорим за това?

Защото за първи път изкуствен интелект става... министър! Това е нещо съвсем ново и необичайно.

Албания е малка страна с чудна природа! Граничи с Черна гора, Косово и Северна Македония. Има високи планини, зелени долини и красиви плажове. Точно там е родена и известната певица Дуа Липа. Хората са гостоприемни и винаги ще те посрещнат с вкусна храна.

Но страната има и проблеми. Един от тях е корупцията. Това означава, че някои хора взимат пари или подаръци, за да направят нещо не по правилата. И този, който дава, и този, който взима, нарушават закона. Корупцията затруднява живота на хората... И пречи на развитието на страната. Ето тук ти раказахме повече за това какво е корупция.

Затова албанското правителство решило да опита нещо много необичайно. Те назначили министър, който не е човек... а изкуствен интелект! Казва се Диела. За да я направят по-разпознаваема, те са ѝ създали аватар - картинка на жена в традиционна албанска носия с бродерии и наметало. Усмихва се сдържано, но приветливо. Името ѝ означава „лъч светлина“.

В началото Диела била само виртуален помощник. Помагала на хората да използват онлайн държавни услуги, които понякога са сложни и объркващи. Гражданите много я харесвали, защото тя ги улеснявала. До момента Диела е обработила над 36 600 документа и е предоставила почти 1000 услуги. Тоест един човек би се справил с тези документи за около 3 години, ако работи всеки работен ден по 8 часа. Впечатляващо, нали?

Сега тя е официално „повишена“. Вече заема поста министър и има важна задача: да решава кои фирми да изпълняват държавни проекти. А какво е това „държавен проект“ или „държавна поръчка“? Представи си, че държавата е като един много голям дом, в който живеят всички хора. Понякога този дом има нужда от ремонт или нещо ново... Например да се построи мост, училище или детска площадка. Държавата сама не може да строи, затова търси фирми, които да свършат работата. Фирмите предлагат идеи и казват: „Ние можем да направим това за еди-каква си цена“. Тогава министърът решава коя фирма е най-подходяща. Трябва да е тази, която ще работи най-добре. Затова е важно да няма корупция. Нали ако някой избира фирма заради подкуп вместо заради качеството, хората няма да получат най-доброто. Затова албанското равителство мисли, че изкуственият интелект няма да се води по приятелство или пари, а по правилата. Ще бъде неподкупен и ще избере тези фирми, които наистина заслужават.

Но... не всички са доволни от това решение. Някои хора се притесняват, че изкуственият интелект също може да бъде манипулиран. Също се чудят дали машината ще може да взема правилни решения във всички ситуации. Това е наистина важен въпрос. Ще успее ли този необичаен опит? Дали един изкуствен интелект може да намали корупцията и да помогне на хората? Не знаем. Но едно е сигурно, Албания прави стъпка към това.

Съфинансирано от Европейския съюз

media resilience

Тази статия се осъществява по инициатива, подкрепена от Институт "Отворено общество" - София, съфинансирана от Европейския съюз по проект "Media Resilience". Отговорността за съдържанието е изцяло на „Вижте“ и изразените позиции не е задължително да са споделени от ЕС, EACEA или ИООС.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/6862-neobiknovenata-ministarka

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени